

ongi lugemisprillidest vabanemise soov,” sõnab ta.

Patsiendile parim lahendus määratakse põhjalikul uuringul, mis igale lõikusele eelneb. Lõikusele mineja peab olema vähemalt 18aastane, plussprillide puhul tehakse lõikusi ka päris kõrges eas. „Üldises mõistes on sobilik patsient terve noor inimene, kelle silmanägemine on viimase aasta jooksul stabiilne olnud. Muu selgub uuringute käigus, kui sobivus määratakse nägemiskontrolli, sarvkesta uuringute, kuivustesti ja kontrast-sensitiivsustesti põhjal,” selgitab kliiniku Silmalaser arst dr Kai Noor.

Eitav vastus

KSA Silmakeskus tegeleb vaid lühinägevuse korrigeerimisega, seetõttu on sealne sobilik patsient vanuses 18–45. Pärast 45. eluaastat peavad inimesed niikuinii peatselt plussprillide kandma hakkama, täpsustab KSA silmakirurg dr Ants Haavel. „Kui patsiendil on aga hobi või töö, kus vaja ka vanemas eas head kaugele nägemise võimet, siis lähene talle individuaalselt,” sõnab doktor. Veel peab KSA patsient olema positiivse ja optimistliku suhtumisega. Kes väga kardab, see lõikusele ei pääse.

„Paljud üllatuvad, kui kuulevad, et ütleme umbes pooltele lõikusele soovijatele ei,” räägib dr Haavel. Riske ei võeta ning protseduuri tehakse ainult ideaalsetele patsientidele.

Peamised põhjused, miks patsient silmalõikuseks ei sobi: miinus pole piisavalt kauaks seisma jäänud, sarvkest on õhuke või ebanormaalse kujuga, silm on kuiv või on diagnoositud keratokoonus (silma sarvkest muutub kooniliseks – *toim*). „Ülejäänud krooniliste haiguste puhul on tarvis teada, mis staadiumis need on, milliseid ravimeid tarbitakse ning milline võib olla nende mõju silmadele,” räägib dr Kai Noor.

Lõikusele ei saa minna rasedad või imetavad naised, sest nende hormoonitase erineb tavapärastest.

Just lapsesaamise ja silmalõikuse seosest ringleb mitmeid müüte. Kui Piret Toomingas 15 aastat tagasi operatsioonil käis, öeldi talle, et viie aasta jooksul pole soovitatav rasedaks jääda.

Tänapäeval on seisukohad jälle teised. „Üldiselt arvatakse, et rasedusest tuleks hoiduda kolm kuud peale protseduuri. Aga kindlasti ei pea kaaluma raseduse katkestamist, kui selgub, et õnnistatud oleku ja silmaoperatsiooni vahele jäi lühem aeg. Ka sünnitada võib silmade laseroperatsioonil käinud patsient täiesti tavalisel moel,” kinnitab dr Pait Teesalu.

HINNANÄITEID

- KSA Silmakeskus – Flow protseduur 2190 €
- ReFocus – Femto Ultra laseroperatsioon 1890 €
- Silmalaser – Femto Lasik meetod 2380 €
- Laservisioon – Femto Lasik meetod 1990 €

ALLIKAD: SILMAKESKUSTE KODULEHED

DR ANTS HAAVELI SÕNUL TULEB PATSIENDIGA VESTELDES ÜMBER LÜKATA KA MITMEID INTERNETIS LEVIVAIK MÜÜTE, NAGU NÄITEKS VÄIDET, ET SILMALIHASEID TREENIDES SAAB NÄGEMISE KA LÕIKUSETA KORDA.

Müüte on liikvel teisigi. „Usutakse, et porgandi söömine parandab nägemist ja suvisel ajal ei tohi silmaoperatsiooni teha,” toob dr Ants Haavel näiteid. Mõnes foorumis antakse nõu, kuidas silmalihaseid treenides saab nägemise korda. Dr Haavel ütleb, et silmi treenides hoiab inimene muidugi silmad tervemana, aga miinusprillidega silmi harjutused nulli ei too.

„Tegeliku lühinägelikkuse põhjuseks on silma liigne pikkus ja seda pole kahjuks harjutustega võimalik muuta,” lisab dr Pait Teesalu.

Kuigi silmalõikuse järel paraneb elukvaliteet märgatavalt, tuleb arvestada mõningate ebameeldivustega. „Levinuim mure pärast laseroperatsiooni on silmade kuivus, mistõttu tuleb kuu aja vältel tarvitada kunstpisaratilku. Tänapäeva töötingimused, konditsioneerid, kliimaseadmed, pidev töö arvuti taga kuivatavad silmi palju, eriti operatsioonist paranevat silma,” toob dr Kai Noor välja.

Erinevad valikud

Silmalaseri kliinikus kasutatakse laseroperatsioonidel meetodeid Femto Lasik, tava-Lasik ja PRK, ReFocus Silmakeskuses meetodeid Femto Ultra, Femto 40+ ja ASA, viimane on puutevaba. KSA Silmakeskuses tehakse Flow protseduuri. „Protседuuri eelis on selles, et silma ei tehta sisselõiget ega tegeleta klapi eemaldamisega. Lihtsustatult – pole sisselõiget, pole haava, mis piiraks tulevikus inimese elustiili ning võiks trauma korral taas lahti tulla,” selgitab dr Ants Haavel ja lisab, et see on 100% laseriga tehtav protseduur.

Sel juhul on aga taastumisaeg pikem, umbes nädal. Kõige sagedasemad ajutised kõrvaltoimed on Flow puhul halod ja valgustundlikkus. „Kliendid rahunevad, kui teavad, et võimalikud kõrvaltoimed on ajutised ja mööduvad,” sõnab dr Haavel.

” **Peamised põhjused, miks patsient silmalõikuseks ei sobi: miinus pole piisavalt kauaks seisma jäänud, sarvkest on õhuke või ebanormaalse kujuga, silm on kuiv või on diagnoositud keratokoonus.**

FOTO: ERAKOGU

KAI NOOR

Piret Toomingas meenutab, kuidas pärast operatsiooni oli keelatud kummardamine ja füüsiline koormus. „Mäletan, et lõikus oli septembrikuus ja võeti kartuleid. Aga mina ei saanudki põllule minna, sest ei tohtinud kummardada, raskusi tõsta ja pealegi oli seal tolmune,” räägib naine ning muigab, et töökeelu üle ta eriti ei kurvastanud.

„Iga operatsiooni ju pelgad, tunned hirmu ja kardad, aga see kõik oli seda väärt,” julgustab Piret teisigi. Ta räägib pisiasjadest, mida kohe peale lõikust märkama hakkad. Näiteks sellest, et tuul ei puhu talvel enam mütsi vahelt sisse, sest prillisang ei hoi mütsi peast eemal.

Silmaoperatsioon on väga kulukas, umbes 2000 eurot. Eestlased lähevad sageli operatsioonile lõunapoolsetesse naaberriikidesse, näiteks Leetu, kus protseduur on märksa odavam. Siinsed arstid sellist valikut eriti ei soovita.

Dr Pait Teesalu räägib, et ReFocus tehakse enamik laserprotseduure femto-tehnoloogiaga, ühe silmalaseri hind on ligi 400 000 eurot. „Leedus tehakse Lasik-protseduure mikrokratoomiaga (lõikusel kasutatav aparatuur – *toim*), mis on kümme korda odavam, lisaks puuduvad litsentsitasud,” toob ta välja erinevused.

Samas kulgeb tema sõnul enamik operatsioone Leeduski probleemideta. „Põhimõtteliselt on küsimus selles, kui väärtuslikuks keegi oma silmi peab. Võhikul on tulemust raske hinnata, sest reeglina näeb inimene peale operatsiooni ikka paremini kui enne ja ta ei pruugi osata hinnata, kas oleks võinud ehk veel paremini näha,” ütleb dr Teesalu.

Dr Ants Haavel võrdleb hinnavaheid juuksuris käimisega. „Juuksid saab lõigata 10 euro eest, kuid millegipärast on 60 eurot küsivates salongides järjekorrad pikad. Loomulikult on see kliendi otsustada, kuhu ta läheb oma silmi korrigeerima, kuid igauks peaks väga hästi läbi mõtlema, kas ta on ikka 100% kindel. Silmi saab korrigeerida vaid korra, tulemusega peab elama iga päev. Juuksed kasvavad aga uuesti,” nendib silmakirurg.

Tema soovib patsiendil kaaluda kogu paketi hinda – Lätti-Leetu sõitmise kütuse- ja ajakulu, keegi peab kaasa tulema, sest üksinda on tagasitee raske, söögi- ja majutus, kuhu minna järelkontrolli. Kui soovitakse, et arst hiljem läbivaatuse teeb, tuleb uuesti kaugele sõita. „Samuti tasub mõelda keelebarjäärile ja kliiniku kättesaadavusele. Need on põhjused, miks tasuks Eestis elaval inimesel Eesti kliinik valida,” soovib ta. ☛